

Reirs: Latvijas kandidatūras izvirzīšana AMLA aģentūras mītnes vietai stiprinās Latvijas kā drošu investīciju un ilgtspējīgas ekonomikas galamērķa reputāciju

Publicēts: 02.11.2021.

Finanšu ministrs

Jaunami

Otrdien, 2. novembrī, Ministru kabineta (MK) sēdē ir izskatīts informatīvais ziņojums par jaunas Eiropas Savienības (ES) aģentūras – Eiropas iestādes cīņai pret noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizāciju un terorisma finansēšanu (AMLA) – izveidi un Latvijas kandidatūras izvirzīšanu aģentūras mītnes vietai. Tāpat izskatīta Latvijas Republikas nacionālā pozīcija par Eiropas Komisijas tiesību aktu priekšlikumu kopumu, lai stiprinātu ES noteikumus noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā.

99 Finanšu ministrs Jānis Reirs: *“Ņemot vērā līdzšinējo Latvijas pieredzi, īsā laikā veicot vērienīgas reformas, īstenojot finanšu sektora “kapitālo remontu” un uzlabojot uzraudzības sistēmas efektivitāti, mēs izvirzām piedāvājumu par Latviju kā mītnes vietu topošajai ES centrālajai uzraudzības institūcijai – AMLA. Tas stiprinātu Latvijas kā Eiropas mēroga kompetences centra statusu noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomā. Kandidatūras virzīšana ir nozīmīgs ieguldījums valsts tēla un reputācijas stiprināšanā, pozicionējot Latviju kā drošu investīciju un ilgtspējīgas ekonomikas galamērķi un apliecina Latvijas spēju un gatavību uzņemt nozīmīgu ES aģentūru un nodrošināt tās funkcionalitāti un atbilstošu infrastruktūru.”*

Eiropas Komisija 2021. gada 20. jūlijā nāca klajā ar tiesību aktu priekšlikumu kopumu, lai stiprinātu ES noteikumus noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā. Priekšlikumu mērķis ir uzlabot iespējas atklāt aizdomīgus darījumus un novērst līdz šim konstatētās nepilnības ES noteikumos un to piemērošanā.

Komisijas normatīvo aktu priekšlikumu kopums ietver:

regulu, kurā paredzēti tieši piemērojami noteikumi, tostarp tādās jomās kā klienta izpēte un patieso labuma guvēju noskaidrošana, lai veicinātu lielāku noteikumu harmonizāciju ES līmenī un novērstu būtiskas atšķirības noteikumu piemērošanā dalībvalstīs;

direktīvu par mehānismiem, kas dalībvalstīm jāievieš ar mērķi uzlabot uzraudzības un kontroles institūciju un finanšu izlūkošanas vienību prakses saskaņotību un veicināt efektīvāku kompetento institūciju sadarbību;

pārstrādāto regulu par naudas līdzekļu pārvedumiem, lai nodrošinātu kryptoaktīvu pārvedumu izsekojamību;

regulu, ar ko izveido jaunu ES aģentūru, kas darbosies noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma finansēšanas novēršanas jomā (AMLA), īstenojot tai noteiktās uzraudzības un koordinācijas funkcijas. Tā darbosies kā jomas centrālais ES uzraugs, koordinējot uzraudzības iestāžu un finanšu izlūkošanas vienību sadarbību un īstenojot tiešo uzraudzību pār augsta riska finanšu iestādēm.

Priekšlikumu apspriešana kopš šā gada 7. septembra norit ES Padomes Finanšu pakalpojumu un banku savienības (AML) darba grupā.

Latvija atbalsta Komisijas priekšlikumu mērķus un ir paudusi gatavību aktīvi iesaistīties turpmākajā darbā un diskutēt par priekšlikumiem, lai panāktu vienošanos par labāko risinājumu vienotam ES regulējumam un ES centrālā uzrauga kompetencēm. Esam norādījuši, ka ciešāka normatīva regulējuma harmonizācija nepieciešama ne tikai finanšu sektorā, bet arī nefinanšu sektorā.

Centrālā uzrauga izveide būtiski atvieglotu sadarbību un informācijas apmaiņu ar citu dalībvalstu uzraudzības iestādēm. Ņemot vērā līdzšinējo valsts pieredzi, tai skaitā uzlabojot uzraudzības sistēmas efektivitāti un stiprinot Latvijas kā noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas jomas kompetences centra statusu, Finanšu ministrija ir rosinājusi sagatavot piedāvājumu izvietot jaunveidojamo ES uzraudzības institūciju – AMLA Latvijā (Rīgā). Lēmums par Latvijas kandidatūras oficiālu pieteikšanu pieņemams pēc Latvijas piedāvājuma projekta izstrādes un izskatīšanas. Atbilstoši MK lēmumam Finanšu ministrija sadarbībā ar citām institūcijām veiks padziļinātu izpēti par labāko piedāvājumu, ar kuru Latvija varētu sekmīgi startēt un sacensties ar citām ES dalībvalstīm, kuru vidū ir arī atzīti Eiropas finanšu centri.

Diskusijas par AMLA mītnes vietu ES Padomes darba grupā vēl nav uzsāktas. Oficiāla pieteikšanās procedūra AMLA mītnes vietai vēl nav izsludināta, taču sagatavošanās pasākumi veicami savlaicīgi, lai nodrošinātu atbilstoša piedāvājuma sagatavošanu un iesniegšanu.

Kvalitatīvs Latvijas starts AMLA mītnes vietas izvēles procesā nostiprinās Latvijas kā aktīva un nopietna sadarbības partnera tēlu, nodrošinās Latvijas pievilcības veicināšanu investoru piesaistei un atbalstīs valdības, pašvaldību un uzņēmumu plānus vispārējās un pakalpojumu infrastruktūras attīstībai un modernizācijai, no kuras labumu gūs plašs iedzīvotāju un nodarbināto loks. Šī ir lieliska iespēja Latvijai gūt pelnītu atzinību par visu pušu ieguldīto darbu finanšu sektora kapitālā remonta īstenošanā, kā arī uzraugu un tiesībsargājošo institūciju pašreizējā un kompetentu darbu, lai pasargātu sabiedrību, uzņēmumus un Latvijas ekonomiku un reputāciju no negodprātīgas vai noziedzīgas rīcības sekām.

<https://www.fm.gov.lv/lv/jaunums/reirs-latvijas-kandidaturas-izvirzisan-aml-agenturas-mitnes-vietai-stiprinas-latvijas-kadrosu-investiciju-un-ilgtspējigas-ekonomikas-galamerka-reputaciju>